

1. Τρέχοντα ερευνητικά προγράμματα μελών του Τμήματος που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Κρήτης

(τελευταία ενημέρωση: Απρίλιος 2020)

Το ποιμενικό βίωμα στις κοινότητες της Ίδας (ΓΕΩΠΑΡΚΟ ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ) ως εμπειρία επαυξημένης πραγματικότητας και ψηφιακό αποθετήριο της Άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς του βουνού.

Επιστημονικά Υπεύθυνος (για το Πανεπιστήμιο Κρήτης): [Άρης Τσαντηρόπουλος](#)

Ερευνητική Ομάδα: Βασιλική Πετούση (Παν/μιο Κρήτης), Ευγενία Πετροπούλου (Παν/μιο Κρήτης), Ανδρομάχη Οικονόμου (Ακαδημία Αθηνών), [Γιώργος Νικολακάκης](#). Προβλέπεται η προκήρυξη θέσεων ερευνητών.

Εργαστήριο: [Οπτικής Ανθρωπολογίας](#)

Σύντομη περιγραφή: Ερευνητικό πρόγραμμα σε συνεργασία με το ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΙΤΕ)- ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ και την ιδιωτική εταιρεία Androidus. Αντικείμενο είναι η διερεύνηση, καταγραφή, ανάδειξη και προβολή της κτηνοτροφικής δραστηριότητας στο Γεωπάρκο του Ψηλορείτη ως κεντρικού στοιχείου της Άυλης Πολιτισμικής Κληρονομιάς (ΑΠΚ) της περιοχής. Το έργο θα στηριχθεί σε τεχνολογίες για την ψηφιακή καταγραφή και τεκμηρίωση των εθιμικών γνωρισμάτων με τη χρήση και επέκταση πληροφορικών συστημάτων πολιτισμικής τεκμηρίωσης (CIDOC-DCM οντολογία) και την υλοποίηση του ψηφιακού αποθερίου. Η βιωματική εμπειρία στον χωροχρόνο θα επιτευχθεί με τεχνολογίες εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας, τοποθετώντας τον χρήστη μεμονωμένα στον «φυσικό» χώρο και χρόνο όπου διαδραματίζεται ένα δρώμενο, προσδίδοντας οπτικά και ηχητικά ερείσματα με χρήση συσκευών ατομικής θέασης.

Διάρκεια: Απρίλιος 2020 – Σεπτέμβριος 2022

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΣΠΑ 2014-2020, «Ερευνώ, Καινοτομώ, Δημιουργώ Β' Κύκλος»

Χρονικότητα και Επιθυμία: Φαινομενολογική Έρευνα στη Φυσικοποίηση της Αποβλεπτικότητας

Επιστημονικά Υπεύθυνος: [Πάνος Θεοδώρου](#)

Ερευνητική ομάδα: Άννα-Ειρήνη Μπάκα (Μεταδιδακτορική ερευνήτρια, Τμ. ΦΚΣ), Κώστας Παγωνδιώτης (Παν/μιο Πατρών), Κώστας Πίκολας (Παν/μιο Πατρών).

Εργαστήριο: [Φιλοσοφικής Έρευνας και Μετάφρασης](#)

Σύντομη περιγραφή: Το ερευνητικό πρόγραμμα σκοπεύει να πραγματοποιήσει τα εξής. Πρώτον, θα ασκήσουμε κριτική στις κύριες διαθέσιμες σχετικές απόψεις και προτάσεις που κατατέθηκαν στο υπό διαμόρφωση νευροφαινομενολογικό ερευνητικό πρόγραμμα, εστιάζοντας στον προβληματικό τρόπο με τον οποίο αφομοιώνουν την ανάλυση του Husserl για την αποβλεπτικότητα και τη χρονικότητα. Δεύτερον, δεδομένης της συμφωνίας μας με τη βασική θέση της Νευροφαινομενολογίας ότι θεμέλιο για την αποβλεπτικότητα και τη νοηματοδοσία είναι μια χρονικότητα συνδεδεμένη με την οντολογία του έμβιου, θα ολοκληρώσουμε την επεξεργασία της υπόθεσής μας ότι η χρονικότητα, με την έννοια του χρονικού οριζοντα του βιωμένου χρόνου, ριζώνει στον ορεκτικό/επιθυμητικό χαρακτήρα βασικών λειτουργιών του έμβιου. Τρίτον, θα διαφοροποιηθούμε ουσιαστικά από μια ήδη προσφερθείσα σύνδεση της φαινομενολογικά εννοημένης αποβλεπτικότητας με τα επιθυμητικά φαινόμενα του έμβιου. Τέταρτον, θα διακρίνουμε τα επιθυμητικά φαινόμενα σε διάφορα επίπεδα οργάνωσης του έμβιου. Πέμπτον, θα διευκρινίσουμε σε τι συνίσταται η χρονοδιανοικτική λειτουργία των επιθυμητικών φαινομένων και πώς αυτή επιτυγχάνεται.

Έναρξη-λήξη: Μάρτιος 2020 – Αύγουστος 2021

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΣΠΑ 2014-2020

Από τα γλωσσικά ρεπερτόρια του Διευθυντικού Λόγου εξουσίας στο μετασχηματισμό της εκπαιδευτικής κοινότητας: μια συμμετοχική έρευνα-δράση.

Επιστημονικά Υπεύθυνη: [Ελένη Κατσαρού](#)

Ερευνητική Ομάδα: Γιώργος Πολυζώης, Κωνσταντίνος Σιπητάνος

Εργαστήριο: [Διδακτικής Άσκησης και Εκπαιδευτικής Έρευνας](#)

Σύντομη περιγραφή: Βασικός σκοπός του Προγράμματος είναι να μελετηθούν -σε συγκεκριμένο κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο- οι λόγοι που συνδέονται με την ηγεσία στο σχολείο, ώστε να μπορέσουν οι συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική συνθήκη να αμβλύνουν σχέσεις και λόγους εξουσίας και να μετασχηματίσουν τη σχολική τους μονάδα καταγράφοντας αλλαγές προς αυτήν την κατεύθυνση σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της. Εξειδικεύοντας το γενικό αυτό σκοπό, θα μπορούσαμε να πούμε ότι στοχεύουμε να μελετήσουμε τους λόγους του Διευθυντή της Σχολικής Μονάδος και μέσα από την ανάλυσή τους να εντοπίσουμε ποιες ταυτότητες δημιουργούν για τον ίδιο και τους εκπαιδευτικούς, να διακρίνουμε ποιοι από τους λόγους αυτούς είναι μετασχηματιστικοί για τον ίδιο, τους εκπαιδευτικούς και τη Σχολική Μονάδα, και να υλοποιήσουμε διαδικασίες που θα εισαγάγουν τον Διευθυντή και τους εκπαιδευτικούς σε μετασχηματισμούς των λόγων και των πρακτικών του.

Διάρκεια: Φεβρουάριος 2020 – Μάιος 2021

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΣΠΑ 2014-2020, «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές – κύκλος Β΄»

Ψηφιακή ερευνητική βάση δεδομένων Κυψέλη: ο γυναικείος τύπος στον οθωμανικό χώρο (1845-1923)

Επιστημονικά Υπεύθυνη: [Κατερίνα Δαλακούρα](#)

Ερευνητική Ομάδα: [Γιώργος Ακουμιανάκης](#), Μαρία Παϊτάκη (Υποψ. Διδάκτορας, Τμ. ΦΚΣ), Υπακοή Παπαδοπούλου (Υποψ. Διδάκτορας, Τμ. ΦΚΣ)

Εργαστήριο: [Διδακτικής Άσκησης και Εκπαιδευτικής Έρευνας](#)

Σύντομη περιγραφή: Η συνέχιση της έρευνας (προηγούμενων προγραμμάτων) και της εισαγωγής δεδομένων και μεταδεδομένων στην Ψηφιακή Ερευνητική βάση δεδομένων «Κυψέλη» (<http://kypseli.fks.uoc.gr/>). Κύριος στόχος η συγκρότηση και εισαγωγή στη βάση των βιογραφιών των κυριότερων συντελεστών/αρθρογράφων στα έντυπα, και ο έλεγχος δεδομένων/μεταδεδομένων που έχουν ήδη εισαχθεί

Διάρκεια: Φεβρουάριος 2020 – Φεβρουάριος 2021

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Κρήτης

Αναπαριστώντας τις κοινωνικές ανισότητες: Διαφορετικότητα, ταυτότητες και πολιτική σε ένα συγκριτικό πλαίσιο

Επιστημονικά Υπεύθυνος: [Τηλέμαχος Ιατρίδης](#)

Ερευνητική Ομάδα: Σταυρούλα Διαμαντή (Υποψ. Διδάκτορας, Τμ. ΦΚΣ), δύο μεταδιδακτορικοί ερευνητές (οι θέσεις θα προκηρυχθούν εντός του 2020), Ειρήνη Καδιανάκη (Παν/μιο Κύπρου).

Εργαστήριο: [Ψυχολογίας](#)

Σύντομη περιγραφή: Το πρόγραμμα εξετάζει με ποιοτικές και ποσοτικές μεθόδους τις κοινωνικές αναπαραστάσεις, πολιτικές χρήσεις και πολιτικές επιδράσεις της έννοιας «διαφορετικότητα». Αντλεί δεδομένα από τον γενικό πληθυσμό, τα μέσα κοινων. δικτύωσης, πολιτικές οργανώσεις, καθώς και πρακτικά κοινοβουλίων, στην Ελλάδα και την Κύπρο.

Διάρκεια: Ιανουάριος 2020 – Δεκέμβριος 2022

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., «1η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛΙΔΕΚ για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας»

Living per force in a foreign country. The case of Greek political refugees and their descendants at the village Beloyannis in Hungary.

Επιστημονικά Υπεύθυνος: [Άρης Τσαντηρόπουλος](#)

Ερευνητική Ομάδα: [Γιώργος Νικολακάκης](#), Μαρία Σπουρδαλάκη (Μεταπτυχ. φοιτήτρια, τμ. ΦΚΣ), Νίκος Φωκάς (Παν/μιο Eotvos Lorand, Βουδαπέστη), Ματθαίος Καπετανάκης (Υποψήφ. Διδάκτορας, Τμ. ΦΚΣ).

Εργαστήριο: [Οπτικής Ανθρωπολογίας](#)

Σύντομη περιγραφή: Αντικείμενο του ερευνητικού προγράμματος είναι οι κοινωνικές μνήμες που αφορούν στην εγκατάσταση και προσαρμογή των Ελλήνων πολιτικών προσφύγων του Εμφυλίου Πολέμου (1944-1949) σε έναν νέο τόπο, στην Ουγγαρία και ειδικότερα στο χωριό Νίκος Μπελογιάννης. Στόχος είναι η συλλογή ανάλυση προφορικών αφηγήσεων καθώς και αρχαικού υλικού γραπτών και οπτικών τεκμηρίων. Μέρος του υλικού αυτού θα αξιοποιηθεί για την παραγωγή ενός εθνογραφικού ντοκιμαντέρ.

Διάρκεια: Οκτώβριος 2019 – Οκτώβριος 2021.

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΛΚΕ Πανεπιστημίου Κρήτης, «Προγράμματα Μεγάλου Μεγέθους τύπου Β»

Children's life quality: participation, recreation and play

Επιστημονικά Υπεύθυνη (για το Πανεπιστήμιο Κρήτης): [Ελένη Κατσαρού](#)

Ερευνητική ομάδα: [Ελενα Βιταλάκη](#), Κωνσταντίνος Σιπητάνος, Μαρία Κακέπη (Μεταπτυχ. φοιτήτρια, τμ. ΦΚΣ)

Εργαστήριο: [Διδακτικής Άσκησης και Εκπαιδευτικής Έρευνας](#)

Σύντομη περιγραφή: Πρόκειται για ένα έργο που στοχεύει στη χαρτογράφηση της ποιότητας ζωής παιδιών και εφήβων από τη δική τους υποκειμενική προοπτική και εκείνη των οικογενειών τους, όπως και από την προοπτική της πολιτικής κάθε συμμετέχουσας χώρας και της ακαδημαϊκής έρευνας. Με βάση τα παραπάνω, το Έργο αναπτύσσει επιμορφωτικό υλικό για εκπαιδευτικούς και γονείς σχετικό με τον τρόπο αντιμετώπισης των προκλήσεων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των παιδιών διευκολύνοντας τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη ζωή τους.

Διάρκεια: Σεπτέμβριος 2019 – Αύγουστος 2021

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, Erasmus+ KA201

PrEseRvIng and sustainably governing Coastal heritage and Landscapes in European coastal and maritime regions

Επιστημονικά Υπεύθυνος (για το Πανεπιστήμιο Κρήτης): [Άρης Τσαντηρόπουλος](#)

Ερευνητική Ομάδα: Μαρία Μιχελάκη (Μεταπτυχ. Φοιτήτρια, Τμ. ΦΚΣ), Ανδρομάχη Οικονόμου (Ακαδημία Αθηνών)

Εργαστήριο: [Οπτικής Ανθρωπολογίας](#)

Σύντομη περιγραφή: Το ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα PERICLES εστιάζει στην καταγραφή και διάσωση της πολιτισμικής κληρονομιάς των ακτών και των θαλασσών της Ευρώπης. Συμμετέχουν 10 ερευνητικά Ιδρύματα και Πανεπιστήμια από 7 ευρωπαϊκές χώρες. Το Ελληνικό του σκέλος εκτελείται από το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Στόχος της ελληνικής συμμετοχής είναι η καταγραφή της αλιευτικής πολιτισμικής κληρονομιάς, με σκοπό να αποτελέσει πόλο ανάπτυξης, της περιοχής του ΒΑ Αιγαίου (από τον ποταμό Στρυμόνα μέχρι τις εκβολές του Έβρου), αξιοποιώντας αρχαιολογικές, ιστορικές, εθνολογικές και βιολογικές ερευνητικές μεθόδους και προσεγγίσεις.

Διάρκεια: Οκτώβριος 2018 – Δεκέμβριος 2020

Ιστοσελίδα: <https://www.pericles-heritage.eu/>

Φορέας χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, HORIZON 2020

«Γυναίκες του Τύπου – Ο Τύπος των γυναικών: Εκδότριες και γυναικεία περιοδικά στον οθωμανικό χώρο».

Επιστημονικά Υπεύθυνη: [Κατερίνα Δαλακούρα](#)

Ερευνητική Ομάδα: Μαρία Παϊτάκη (Υποψ. Διδάκτορας, Τμ. ΦΚΣ), Υπακοή Παπαδοπούλου (Υποψ. Διδάκτορας, Τμ. ΦΚΣ)

Εργαστήριο ΦΚΣ: [Διδακτικής Άσκησης και Εκπαιδευτικής Έρευνας](#)

Σύντομη περιγραφή: Στόχος του έργου η «οπτικοποίηση» των αποτελεσμάτων της έρευνας σχετικά με τις γυναίκες εκδότριες και τα γυναικεία περιοδικά στον οθωμανικό χώρο (19^{ος} αιώνας -1923), και η σύνδεση με την δημόσια ιστορία (δημιουργία εκθεσιακού υλικού και η οργάνωση εκθέσεων για την παρουσίασή του).

Διάρκεια: 10/2018 – 12/2020.

Διάρκεια: Οκτώβριος 2018 – Δεκέμβριος 2020

Ιστοσελίδα: <http://ottomanwomenspress.fks.uoc.gr/>

Φορέας χρηματοδότησης: Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς (Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων, Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου, Οικουμενική Ένωση Κωνσταντινουπολιτών, Ευρωπαϊκή Πίστη κ.ά)

Bridging languages and memories to foster multiple identities: "Never leave your backpack behind!"

Επιστημονικά Υπεύθυνη: [Ελένη Κατσαρού](#)

Ερευνητική Ομάδα (από το Πανεπιστήμιο Κρήτης): [Δέσποινα Σταματοπούλου](#), [Τηλέμαχος Ιατρίδης](#), Κων/νος Σιπητάνος (Υποψ. Διδάκτορας, Τμ. ΦΚΣ), Μαρία Κακέπη (Μεταπτυχ. Φοιτήτρια, Τμ. ΦΚΣ)

Εργαστήριο ΦΚΣ: [Διδακτικής Άσκησης και Εκπαιδευτικής Έρευνας](#)

Σύντομη περιγραφή: Πρόκειται για μια σύμπραξη μεταξύ Πανεπιστημίων, σχολείων, Δήμων και Μη-Κυβερνητικών-Οργανώσεων σε ένα Έργο που στοχεύει στην εξεύρεση τρόπων με τους οποίους μπορεί η εκπαίδευση των μεταναστών και προσφύγων μαθητών να γίνει πιο δίκαιη και να συμβάλει στην κοινωνική συμπερίληψή τους. Το διεπιστημονικό αυτό Έργο αποτελεί μια παρέμβαση με στόχο τη συμπερίληψη όλων των μαθητών (ηλικίας 10-15) στο σχολείο σε τέσσερις χώρες (Ελλάδα, Ιταλία, Γερμανία και Σουηδία) προάγοντας αρμονικές διαπροσωπικές και διομαδικές σχέσεις σε επίπεδο σχολείου και κοινότητας.

Διάρκεια: Σεπτέμβριος 2017 – Αύγουστος 2020

Ιστοσελίδα: <http://backpackid.eu/el/>

Φορέας Χρηματοδότησης: Ευρωπαϊκή Ένωση, Erasmus+ KA2 «Στρατηγικές Συμπράξεις στον τομέα της Σχολικής Εκπαίδευσης»

2. Τρέχουσες συνεργασίες-συμμετοχές μελών του Τμήματος σε άλλα ερευνητικά προγράμματα

Κατασκευάζοντας τον «νέο σοσιαλιστικό άνθρωπο»: Θέσεις και αντιθέσεις στα ελληνικά και ελληνόγλωσσα αναγνωστικά βιβλία της Αριστεράς (1927-1944)

Φορέας υλοποίησης: Παν/μιο Ιωαννίνων

Συνεργαζόμενο μέλος Τμ. ΦΚΣ: [Νίκος Βαφέας](#)

Διάρκεια: Φεβρουάριος 2020 κ.εξ.

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΣΠΑ 2014-2020.

Demographic Imperatives in Research and Practices in Greece (DIRAP)

Επιστημονικά Υπεύθυνος: Β. Κοτζαμάνης (Παν/μιο Θεσσαλίας)

Συνεργαζόμενο μέλος Τμ. ΦΚΣ: [Σταματίνα Κακλαμάνη](#)

Διάρκεια: Ιανουάριος 2020 – Ιούνιος 2022

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., «1η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛΙΔΕΚ για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας»

The Greek Orthodox communities of the north-east Aegean: From the Ottoman Empire to the Greek state (1876-1923)

Επιστημονικά Υπεύθυνος: Σπ. Καράβας (Παν/μιο Αιγαίου)

Συνεργαζόμενο μέλος Τμ. ΦΚΣ: [Νίκος Βαφέας](#)

Διάρκεια: Δεκέμβριος 2019 – Νοέμβριος 2022

Φορέας χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ., «1η Προκήρυξη ερευνητικών έργων ΕΛΙΔΕΚ για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας»

Online-Compendium των ελληνογερμανικών διασταυρώσεων

Επιστημονικά Υπεύθυνοι: Μ. Πεχλιβάνος (Ελεύθερο Παν/μιο, Βερολίνο), Α. Κύρτσης (Παν/μιο Αθηνών)

Συνεργαζόμενο μέλος Τμ. ΦΚΣ: [Γιάννης Πίσσης](#)

Διάρκεια: 2019 – 2024

Ιστοσελίδα: <https://www.cemog.fu-berlin.de/el/compendium/index.html>

Φορέας χρηματοδότησης: Γερμανικό Υπουργείο Εξωτερικών